

OSA 4: KOHTUNIK

1 Kohtunik

1.1 Kohtunik võib tegutseda üksi või abilis(t)ega. Viimasel juhul nimetatakse teda peakohtunikuks ja abilisi (abi)kohtunikeks.

1.2 Kohtuniku funktsioon (nii kohtuniku kui peakohtunikuna) on juhtida võistluse läbiviimist.

1.3 Abikohtunike ülesanne on abistada peakohtunikku ning nad alluvad peakohtunikule.

1.4 Kohtuniku ülesanne on tagada, et nii mängijad kui pealtvaatajad järgivad võistluste eeskirju.

1.5 Kohtuniku roll nõuab tegutsemist mitte ainult võistluse jooksul, vaid ka enne võistlust ja pärast selle lõppemist, mitte ainult voores jooksul, vaid ka enne ja pärast voores.

1.6 Kohtunikul on õigus sekkuda igasugusesse vaidlusesse, sh ka kaebuse või protesti puudumisel. Siiski ei ole tal õigust otsustada kahel juhtumil, mis on fikseeritud Osa 1 punkt 5.4 ja Osa 3 punkt 6.8.

2 Kohtuniku roll

Kohtuniku roll on järgida FMJD (EKL) Kabekoodeksit ja võistlusjuhendit.

Kohtunik peab:

2.1 saama korraldajalt võistluste reglement piisavalt varakult enne võistluste algust.

2.2 tühistama kõik selle võistluste reglemendi sätteid, mis on vastuolus FMJD (EKL) Kabekoodeksiga.

2.3 saama võistluste korraldaja poolt ametlikult kinnitatud ja allkirjastatud lõpliku mängijate ja nende asendajate nimekirja hiljemalt pool tundi enne paarimise algust.

2.4 saama oma käsutusse tahvli ametlike teadete edastamiseks.

2.5 tagama, et võistlusjuhend oleks püsivalt nähtaval kohal.

2.6 tagama, et lõplik auhindade nimekiri oleks välja pandud hiljemalt võistluste esimese poole viimase voores päevaks.

2.7 tagama, et see nimekiri oleks täpne ja selge.

2.8 kandma oma ameti eraldusmärki.

2.9 tagama et, tal oleks abiks üks otsustusõigusega abikohtunik.

2.10 juhtima mängijate paigutamist voores.

2.11 käivitama kontrollkellad või andma käsu seda teha.

2.12 omama ainsana õigust seisata kellad või anda korraldust seda teha partii kestel. Erandiks on ebareeglipärane käik Osa 3 punkt 2.5a.

2.12a võtma vastu otsuse kui mängija küsib abi vastase ebareeglipärase käigu korral.

2.13 jälgima perioodiliselt kontrollkellade töötamise korrektsust.

2.14 jälgima, et mängijad kirjutavad partiid üles.

2.15 võtma enda peale käikude üleskirjutamise, kui mõlemad mängijad ajapuuduses on loobunud partii üleskirjutamisest.

2.16 lahendama mängijatevahelised tülid.

2.17.1 fikseerima partiis kaotuse mängijale, kes ei sooritanud ettenähtud arvu käike antud ajalimiidi jooksul.

2.17.2 fikseerima partiis viigi vastavalt Osa 1 punkt 6.1. kuni 6.4. Kohtunik võib seda teha mängija nõudmisel või omal algatusel. Kui kohtunik märkab, et tegemist on sundviigiga, siis on tema kohuseks partii lõpetada.

2.18 lugema partii kaotatuks mängijale, kes hilines oma mängulaua taha partii algusest üle tunni.

2.19 tõlgendama vajadusel kõiki küsimusi tekitavaid reegleid ja punkte.

2.20 otsustama kõik küsimused, mida ei ole juhendiga ette nähtud.

- 2.21 koguma kokku partiiprotokollide originaalid.
- 2.22 tagama turniiritabeli jooksva täitmise.
- 2.23 vastutama paarimisprotsessi eest, toimugu see siis käsitsi või arvuti abil.
- 2.24 vastutama paarimise avalikustamise eest.
- 2.25 juhtima partiide katkestamise protseduuri.
- 2.26 korraldajaga kokkulepitult kuulutama välja lõpptulemused võistluste lõpetamisel.
- 2.27 esitama kirjaliku aruande võistluste käigu ja tulemuste kohta (EKL kohtuniku raport).
- 2.28 kirjeldama vajaduse korral aruandes normidest kõrvalekaldumisi, vahejuhtumeid, täiendavate sanktsioonide nõudmisi ja esitama ettepanekud olukorra parandamiseks tulevikus.
- 2.29 olema informeeritud esitatud nõudmiste ja ettepanekute otsuste suhtes.

3 Kohtuniku määramine

Kõikidele FMJD ametlikele võistlustele ja rekordiüritustele:

- 3.1 Peakohtunik määratakse FMJD juhatuse poolt, konsulteerides võimalusel korraldava föderatsiooniga. Korraldava föderatsiooni poolt esitatud kandidaat peab omama rahvusvahelise kategooria kohtuniku (International referee) nimetust.
- 3.2 FMJD juhatuse võib antud ülesande delegeerida turniiri direktorile (TD).
- 3.3 Abikohtunikud määrab korraldav föderatsioon, kui FMJD TD ei otsusta teisiti.
- 3.4 FMJD peab soovitavaks, et kohtunikud praktiseerivad võõrsil ja julgustab rahvuslikke föderatsioone looma selleks vastastikuseid kontakte.
- 3.5 EKL poolt korraldatavatele võistlustele määratakse peakohtunik (vajadusel ka abikohtunikud) vastavalt üldjuhendile ja juhatuse otsusele.

4 Kohtunike kategooriate omistamine FMJD-s

- 4.1 Kohtunike kategooriad FMJD-s
FMJD-s on kolm kohtunike kategooriat.
 - 4.1.1 Tehniline FMJD kohtunik (Technical FMJD referee)
Kohtunik, kes võib olla FMJD võistlusel abikohtunik ilma otsustusõigusega.
 - 4.1.2 FMJD kohtunik (FMJD Referee)
Kohtunik, kes võib olla peakohtunik rahvusvahelisel võistlusel või abikohtunik FMJD ametlikul võistlusel.
 - 4.1.3 Rahvusvaheline kohtunik (International referee)
Kohtunik, kes peab olema võimeline juhtima FMJD ametlikku võistlust.
- 4.2 Kohtunike kategooriate nimetuse omistamiseks peab kandidaat vastama järgmistele nõudmistele:
 - 4.2.1 Tehniline FMJD kohtunik (Technical FMJD Referee) - põhjalikud teadmised FMJD reeglitest.
 - 4.2.2 FMJD kohtunik (FMJD Referee)
 - 4.2.2.1 Põhjalikud teadmised FMJD reeglitest.
 - 4.2.2.2 Vähemalt ühe FMJD ametliku keele valdamine.
 - 4.2.2.3 Tegev rahvuslikul tasemel kohtunikuna ja abikohtunikuna või peakohtunikuna rahvusvahelisel turniiril.
 - 4.2.3 Rahvusvaheline kohtunik (International Referee)
 - 4.2.3.1 Põhjalikud teadmised FMJD reeglitest.
 - 4.2.3.2 vähemalt kahe FMJD ametliku keele valdamine suhtlustasandil.

4.2.3.3 Tegutsenud vähemalt kolmel korral FMJD kohtunikuna (FMJD referee) rahvusvahelisel turniiril, saades positiivse hinnangu Rahvusvahelise kategooriaga (International referee) peakohtunikult.

4.3 Kategooria omistamisel kasutatakse järgmist protseduuri:

4.3.1 Ettepanek kategooria omistamiseks esitatakse FMJD Tehnilisele komitee või FMJD juhatusele. Ettepaneku võivad esitada:

4.3.1.1 Kandidaadi rahvuslik föderatsioon

4.3.1.2 Konföderatsioon

4.3.1.3 FMJD Tehniline komitee

Märkus: kui kandidaadi esitab konföderatsioon või Tehniline Komitee, siis tuleb küsida ka kandidaadi rahvusliku föderatsiooni arvamust.

4.3.2 Ettepaneku kaalumise FMJD tehnilise komitee poolt.

4.3.3 Tehnilise komitee kaalutletud hinnang FMJD juhatusele.

4.3.4 FMJD juhatuse otsus.

4.3.5 Kinnitamine FMJD üldkoosolekul.

4.3.6 Kandidaadile tunnistuse üle andmine.

4.3.7 Iga Rahvusvaheline kohtunik (International Referee) saab FMJD poolt kohtuniku märgi. Igale rahvusvahelisele kohtunikule peab rahvuslik föderatsioon andma ajakohase eksemplari FMJD Sisereglemendist (Statutes ja Internal Regulations) koos lisadega (Annexes). Rahvusvahelise kategooria kohtunikud reastatakse vastavalt staažile, kogemustele, töökohustuste täitmisele ja teistele kriteeriumidele.

5. Kohtuniku sõltumatus

5.1. Kohtunik peab olema täielikult erapooletu igal ajal.

Korraldaja ja kohtuniku funktsioonid täiendavad teineteist.

5.2. Peakohtunik peab tegema koostööd korraldajatega. Peakohtunik peab olema vastu kõigele, mis on vastuolus üldreglementatsiooniga ning ta ei tohi olla korralduskomitee liige.

5.3. Kohtuniku autoriteedi tagab tema volitaja, FMJD (EKL), kes karistab iga tegevust, mis vähendab kohtuniku autoriteeti.

5.4. Kohtunik peab tagama oma autoriteedi säilimise, vajadusel karistades reeglite rikkujaid.

5.5. Kohtuniku kulud hüvitatakse ja kohtuniku töö tasustatakse FMJD tingimustel.

(Infotehnoloogilised vahendid ja nende kasutamine lepitakse kokku peakohtuniku ja korraldaja vahel.)